

Social Activities and Practices Institute
Sofia 1606, № 1 Victor Grigorovich str
tel: +359/ 2 8524713
sapi@abv.bg www.sapibg.org

Project „Listen to the child – justice befriends the child”
contract № JUST/2013/JPEN/AG/4601

FONPC parteneră a proiectului european “Audierea copilului – o justiție mai prietenoasă pentru copil”/Project „Listen to the child – justice befriends the child” contract № JUST/2013/JPEN/AG/4601

Rezumat

Proiectul „Listen to the child – justice befriends the child” contract № JUST/2013/JPEN/AG/4601 este implementat în patru țări europene: Bulgaria, România, Italia și Franța, și se va desfășura în parteneriat cu Observatorul Internațional pentru Justiție Juvenilă (IJJO) cu sediul la Bruxelles, organizație internațională, care prin structurile sale, este activă în acest domeniu, la nivel european. Proiectul are ca scop îmbunătățirea situației copiilor victime sau martori ai infracțiunilor, implicați în proceduri judiciare, prin introducerea unei abordări integrate față de copii, pe baza evaluării personalizate a nevoilor lor specifice, punctul de referință fiind interesul superior al copilului. Practicile și experiențele celor patru țări, aplicate la nivel național sau în proiecte pilot, sunt diferite.

Ideea centrală a proiectului constă în a permite o înțelegere comună între țările partenere, prin schimbul și analiza bunelor practici dar și a lacunelor, ceea ce va conduce la elaborarea unui model de evaluare cu o metodologie clară și ușor de recunoscut, bazată pe cele mai bune performanțe din fiecare țară. Cercetarea teoretică a școlilor importante de psihologie, deținute de partenerul italian, va servi ca bază științifică pentru construirea unui model comun.

Integrarea suportului psiho-social al serviciilor medicale și juridice este un alt accent important al proiectului. În această parte a proiectului analiza va fi extinsă în încă două țări, Marea Britanie și o țară scandinavă, datorită diferențelor tradiționale existente între sistemele din aceste țări și cele aparținând țărilor din Europa Centrală și de Est.

Social Activities and Practices Institute
Sofia 1606, № 1 Victor Grigorovich str
tel: +359/ 2 8524713
sapi@abv.bg www.sapibg.org

Project „Listen to the child – justice befriends the child”
contract № JUST/2013/JPEN/AG/4601

Aționând în acest fel, se vor înmulți proiectele de know-how pe această temă, vor spori competențele partenerilor și vom avea rezultate concrete, valabile și utilizabile de către fiecare partener în parte precum și la nivel european.

Proiectul este deosebit de important pentru Bulgaria și România, unde există o reformă politică continuă a sistemelor de justiție referitoare la diferențierea sistemelor de justiție juvenilă, care acordă mai multă atenție respectării caracteristicilor specifice ale copiilor implicați în proceduri judiciare. Proiectul poate fi un canal important pentru a facilita punerea în aplicare a Directivei 2012/29, care stabilește standardele minime privind drepturile, sprijinirea și protejarea victimelor infracțiunilor, enumeră o serie de drepturi, atribuite victimelor infracțiunilor, acordă o atenție specială nevoilor specifice ale copiilor victime sau martori ai infracțiunilor și prevede în mod explicit și în timp util o evaluare personalizată a nevoilor acestor copii, în conformitate cu procedurile naționale. Pe scurt, proiectul își propune să contribuie la stabilirea unei metodologii, rezultat al unei consultări la scara largă și a unei practici adecvate de evaluare, care va servi ca punct de plecare și de reper pentru orice intervenții ulterioare, în sprijinul copiilor victime.

Obiective

Participarea la procedurile judiciare supun copiii la un risc ridicat de victimizare. O cercetare SAPI a arătat că interviuarea copiilor se face în mod repetat (3 - 7 ori) asupra aceluiași subiect de către polițiști, asistenți sociali, anchetatori, experți, judecători, etc. Din păcate, cei mai mulți au prea puține cunoștințe despre copii și nici unul nu este apt să interogheze copii.

Expertiza medicală nu este încă realizată într-o manieră specifică și poartă un risc ridicat de victimizare secundară, în special, în cazurile de violență sexuală. Cercetarea arată că drepturile copiilor victime sau martori ai infracțiunilor la informare, însoțire și sprijin nu sunt deloc garantate.

Standardele internaționale necesită o adaptare la justiția juvenilă și la nevoile copiilor prin introducerea principiului "interesul superior al copilului". Acesta este o prioritate centrală a reformei planificate în Bulgaria, bazat fiind pe un concept de politici de stat în domeniul justiției, și adoptat de Consiliul de Miniștri al Bulgariei, în august 2011. Pentru realizarea Conceptului, în 2013, a fost adoptată o foaie de parcurs. România se confruntă cu o situație similară.

Una dintre manifestările cele mai frapante ale problemei participării copiilor la justiția penală, în special, în România și Bulgaria, este lipsa de abordare multidisciplinară și multi-instituțională în evaluarea copilului. De obicei, departamentele de Protecție a Copilului, care gestionează cazurile de risc și identifică nevoile de protecție, sunt obligate să efectueze o evaluare a copilului.

Practic, problema este că această evaluare nu este adaptată la necesitățile sistemului de justiție și nici nu este menționată în vreun fel. Pe de altă parte, sistemele judiciare utilizează expertize de specialitate referitoare la capacitatea copilului de a fi martor, care nu iau în considerare nevoile copilului.

Datorită unei abordări multidisciplinare și multi-instituționale se poate oferi o gamă de servicii sociale, socio-legale și socio-juridice, cum ar fi: informarea copilului și a familiei; plasarea copilului în asistență de urgență; pregătirea audierii sau desfășurarea interviului copilului într-o sală specializată; medierea familială; consultanța acordată familiei; conferința de grup cu familia; medierea întâlnirilor între copil și părinte;

Social Activities and Practices Institute
Sofia 1606, № 1 Victor Grigorovich str
tel: +359/ 2 8524713
sapi@abv.bg www.sapibg.org

Project „Listen to the child – justice befriends the child”
contract № JUST/2013/JPEN/AG/4601

programe pentru părinți, care își maltratează copiii; programe de educație parentală, etc. Ceea ce lipsește însă, este disponibilitatea pentru servicii medicale, medico-sociale și psiho-terapeutice. În plus, serviciile psiho-terapeutice sunt disponibile doar contra cost.

SAPI încearcă să prezinte o apreciere holistică care include identificarea nevoilor de sprijin, disponibilitatea copilului de a depune mărturie, nevoile copilului în calitate de martor, procedurile de audiere prietenoase, caracteristicile referitoare la dezvoltarea copilului și a aptitudinilor sale de comunicare, nevoile copilului de a fi însoțit pe parcursul întregii proceduri etc.

Această problemă este de interes pentru toate țările, partenerul italian fiind cel mai experimentat în domeniu. Cu toate acestea, în Bulgaria și România, cele mai bune practici depind de bunăvoința diverselor instituții. Aceste practici nu sunt comune în toate țările. Pentru a garanta durabilitatea acestor servicii este nevoie de noi mecanisme de cooperare pentru sectoarele sociale, juridice și de sănătate în furnizarea de servicii integrate, iar pentru finanțarea mixtă este nevoie de idei.

Rezultatul final al proiectului este: crearea unui model detaliat de evaluare a nevoilor multidisciplinare, și pe baza acestuia, a unei abordări integrate pentru garantarea drepturilor și interesului superior al copilului în timpul implicării sale în procedurile judiciare.

Grupurile țintă sunt: profesioniști din cadrul procedurilor penale (polițiști, procurori, judecători) din Bulgaria, Franța, Italia și România, care vor lua parte la cursuri de formare pentru îmbunătățirea aptitudinilor și capacităților într-o manieră multidisciplinară și în scopul garantării drepturilor copilului; profesioniști din sistemul de protecție a copilului; furnizori de servicii sociale; specialiști în medicina legală care furnizează expertiză și suport psiho-terapeutic pentru copiii victime ale infracționalității din Bulgaria și Franța și decidenți politici. Aceștia vor fi integrați într-o abordare integrată a copilului.

Scop

Proiectul are ca scop îmbunătățirea situației copiilor victime sau martori ai infracțiunilor în cadrul unei proceduri judiciare, printr-o abordare integrată. În susținerea priorității programului - "Sprijinirea victimelor infracțiunilor", proiectul încearcă să ajute la implementarea Directivei 2012 privind standardele minime referitoare la drepturile, sprijinirea și protejarea victimelor infracțiunilor, "în scopul de a îmbunătăți încrederea reciprocă și de a asigura protecția drepturilor victimelor și a acuzaților".

Ideea s-a născut ca urmare a colaborărilor anterioare ale SAPI cu FONPC și "La Voix de l'Enfant" în cadrul proiectului "AUDIS": Pentru o audiere mai prietenoasă a minorului" (Ambasada Franței în România), precum și cu ONG-ul italian "Il Fiore del deserto" în cadrul proiectului "Incluziunea socială a copiilor în conflict cu legea - noi modele și practici" (Ministerul Muncii și al Politicii Sociale din Bulgaria). Ideea a apărut în cadrul unei mese rotunde organizată la București, unde partenerii și-au împărtășit experiențele și bunele practici precum și dificultățile întâmpinate în domeniu.

Discuțiile purtate au evidențiat noțiunile de complementaritate și co-dezvoltare ale noilor practici. Practica franceză care presupune amplasarea sălilor specializate de audiere a copilului în spitale se bazează pe același principiu ca și practica bulgară care amplasează aceste săli de audiere în Complexele de servicii sociale. În Franța și Italia implicarea profesioniștilor din domeniul medical este o realitate, dar acest fapt nu se întâmplă și în Bulgaria sau România.

Social Activities and Practices Institute
Sofia 1606, № 1 Victor Grigorovich str
tel: +359/ 2 8524713
sapi@abv.bg www.sapibg.org

Project „Listen to the child – justice befriends the child”
contract № JUST/2013/JPEN/AG/4601

În Franța, "La Voix de l'enfant" a înființat primele camere specializate la Curtea regională din Angers. De asemenea, în ultimii 10 ani a înființat, în spitale, Unități de primire medico-judiciar-pediatrică pentru copiii victime. În Italia, un Plan de Educație Individuală este pregătit și adaptat fiecărui copil. O astfel de experiență diversă poate fi valorificată și adaptată pentru o mai bună conformitate cu cerințele Directivei 29/2012 / UE, prin utilizarea unei evaluări personalizate a nevoilor copilului, plasată în centrul acțiunilor inter-instituționale ulterioare, al cărui obiectiv final este interesul superior al copilului.

Pentru SAPI acest proiect este o continuare a unei serii de proiecte care vizau îmbunătățirea participării copiilor victime sau martori ai infracțiunilor în cadrul procedurilor legale, cum ar fi: crearea premizelor pentru o interviuare de specialitate, prietenoasă a copilului; cursuri de formare pentru o echipă națională de specialitate pentru interviuare; crearea unui program durabil de formare continuă pentru magistrații de la Institutul Național al Justiției; introducerea în curriculum a unui program de formare pentru ofițerii de poliție, în parteneriat cu membrii Facultății de Poliție și Institutul de Psihologie din cadrul Ministerului de Interne; propunerea Standardelor de audiere a copiilor victime sau martori ai infracțiunilor implicați în procedurile legale, la diverse ministere, Agenția de Stat pentru Protecția Copilului /SACP / Consiliul Superior al Magistraturii, Procuratura Generală; înființarea de birouri; consultarea Standardelor cu peste 500 de profesioniști. SACP se angajează să le promoveze ca o extensie a Mecanismului Național de Coordonare pentru lucrul cu copiii victime ale violenței.

Ulterior, în 2013, a fost format un grup de lucru național de implementare a Standardelor. În plus, în 2012 -2013, SAPI a pilotat o abordare integrată a copiilor victime, cu ajutorul financiar al Ministerului Justiției, și a început unificarea serviciilor în jurul copilului, bazându-se pe o evaluare personalizată a nevoilor copilului și familiei. La nivel național nu există o practică unitară în ceea ce privește abordarea integrată a copilului, care ar asigura participarea corectă, protecția și reabilitarea în întregul proces de proceduri judiciare care gravitează în jurul interesul superior al copilului. În România, proiectul, mai sus menționat, se numără printre pionierii interviuării prietenoase a copilului.

Acest fapt arată că un proiect ca acesta va aduce o inovație serioasă, în special, în inițierea comună (a poliției, sistemului de protecție, urmării penale, instanței de judecată, etc) în abordarea medico-psiho-socio-legală de evaluare a copilului, ale cărei servicii, intervenții necesare și priorități să fie în interesului superior al copilului. O astfel de evaluare a nevoilor copilului ar deschide calea către un răspuns comun, coordonat de către aceste instituții.

Activități

1. Evaluarea nevoilor personalizate

După examinarea bunelor practici și a resurselor existente, se va propune o abordare multidisciplinară pentru efectuarea evaluării nevoilor personalizate ale copiilor care participă la proceduri judiciare, concentrându-se pe interesul lor.

În cadrul acestei activități SAPI va realiza un ghid de evaluare pentru profesioniști. Ghidul va fi disponibil pe PDF în limbile tuturor partenerilor precum și în limba engleză .

2. Abordarea multidisciplinară integrată

Social Activities and Practices Institute
Sofia 1606, № 1 Victor Grigorovich str
tel: +359/ 2 8524713
sapi@abv.bg www.sapibg.org

Project „Listen to the child – justice befriends the child”
contract № JUST/2013/JPEN/AG/4601

Se vor elabora bune practici bazate pe recomandările vizând aplicarea unei abordări multidisciplinare, pe parcursul procedurilor judiciare în care este implicat copilul victimă sau martor al infracțiunilor.

3. Diseminarea produselor proiectului și activități de lobby

Diseminarea produselor și rezultatelor proiectului în rândul profesioniștilor și a beneficiarilor a organismelor publice și a altor stakeholderi, în scopul de a asigura vizibilitate, angajament politic și durabilitate.

Rezultate așteptate

Rezultatele așteptate urmează 3 direcții principale: servicii integrate pentru justiție, protecția și reabilitarea copilului.

Un rezultat deosebit de important va fi crearea, pentru prima dată a unei abordări comune, a unei metodologii clare și a unui model pentru unificarea diverselor cercetări psiho-sociale, medicale și juridice în cadrul evaluării holistice a copilului.

Ne așteptăm ca proiectul să demonstreze o evaluare holistică și în interesul superior al copilului prin oportunitățile oferite pentru diferitele intervenții de bază (juridică, de protecție și de reabilitare). Ne așteptăm ca datorită pilotării evaluării a 15 copii să reușim să prevenim victimizarea secundară și să asigurăm o reabilitare de succes, datorită unei abordări sincronizate, realizată de instituții.

Grație muncii reciproce la nivel de experți ne așteptăm să producem instrumente de lucru specifice. De exemplu, un set de instrumente de formare înglobând un ghid și un film care vor fi utilizate la cursurile de formare. Acestea vor fi puse la dispoziția utilizatorilor în 5 limbi, în total 1250 de exemplare.

Produsele care vor fi dezvoltate vor avea la bază experiența partenerilor și a încă 2 țări din diferite regiuni ale UE, în total a 6 state. Recomandările vor fi consultate cu profesioniști având experiență în cadrul procedurilor juridice, în total 40 de reprezentanți ai beneficiarului final (20 pentru FR și BG, 10 pentru IT și RO), precum și cu copii (și familiile lor).

Proiectul include un program internațional de formare a formatorilor cu ajutorul setului de instrumente de formare, care vor efectua apoi traininguri locale, cu instituțiile din zonele lor, în scopul creșterii capacității. Avem intenția să pregătim 50 de formatori de formatori (Bulgaria și România), care la rândul lor vor forma un număr total de 400 de profesioniști (10 formări locale pe țară).

Anticipăm îmbunătățirea și extinderea practicii de participare a copiilor în cadrul procedurilor juridice, în principal în Bulgaria, prin:

- unirea eforturilor diversilor specialiști în punerea în aplicare a evaluării comune a copilului prin pregătirea unui protocol de activitate de colaborare, care va include, pentru prima dată, Ministerul Sănătății, prin lobby-ul Asociației Pediatriche din Bulgaria și Agenției de Stat pentru Protecția Copilului;
- continuarea specializării echipei naționale de experți pentru audierea copilului;
- continuarea specializării procurorilor, judecătorilor și polițiștilor pentru lucrul cu copiii participanți în procedurile judiciare;
- realizarea unei abordări comune inter-instituționale în domeniul justiției, protecției și reabilitării copiilor victime sau martori ai infracțiunilor.

Social Activities and Practices Institute

Sofia 1606, № 1 Victor Grigorovich str

tel: +359/ 2 8524713

sapi@abv.bg www.sapibg.org

Project „Listen to the child – justice befriends the child”

contract № JUST/2013/JPEN/AG/4601

Ne așteptăm ca proiectului de plasament în România să se schimbe, prin:

- sensibilizarea actorilor locali prin activități de comunicare, de lobby și advocacy;
- începerea unor noi practici pentru participarea copiilor la procedurile judiciare.

Ne așteptăm ca prin acest proiect să avanseze ameliorarea practicilor multidisciplinare și integrate, precum și conceptualizarea practicilor aplicate copilului atât în țările partenere, cât și la nivelul UE. Îmbunătățirea constă în crearea serviciilor pentru copil și adaptarea lor la interesul superior al copilului și la stadiul său de dezvoltare. Ne așteptăm ca proiectul să contribuie la eliminarea totală a evaluării "competenței de a depune mărturie", încă în vigoare în Bulgaria și România, și, prin urmare, la creșterea validității mărturiilor copiilor.

În general, ne așteptăm la un nivel sporit de conștientizare și sensibilizare a actorilor cheie din sistemul de justiție în ceea ce privește participarea copilului și necesitatea de a-i garanta drepturile. Acesta va fi, de asemenea, un rezultat așteptat de site-ul proiectului, privind evenimente importante pentru publicul larg, în limba franceză și engleza, și furnizarea de produse către alți profesioniști.

Instrumentele de formare și, în special, recomandările vor facilita o transpunere rapidă a Directivei 29/2012 / UE în legislațiile naționale. Acesta ar fi un mod stabil pentru ca eforturile făcute pentru utilizatorii finali, copiii, să fie benefice.